

PANTOCH POLITICH VASSELL.

SALUT PÚBLICA # INTERESSES POPULARS # ARTS Y LETRAS

DISCURS

MEMORICULAR EN LA PLASSA DE LAS OLLAS AL...
En Carabornell.

Cavallers!

Jo no sé si el 'is que m' escolian han monst' d...
Ja aqueste adrencia en son lloch, se la...

Ton vora ho heurin viat y abeyra que la...
Aguell era lo seu modest retrò, sabets dirant...

comedia de magica, se convertiria en plau de...
i' y quita autoritat! No mes hoxante en la...

Lo qui per bones volentats, per travessuras...
per intrigas ó per adús semblants arriba a po...

Se pot ben dir que treballava, com un arras...
trai tot un any pera viure salutat, content y a...

El no havia causat la mes petita é indignifi...
cant moltosia a ningú, era un general parz avia,

Aixís es lo moit, d' aquest modo es festi...

Donchs, hoxant, ja que desgraciadament no...
podem fer, perquè no es viu, desgraciadament...

BARCELONA

OSAS QUE PASSAN

EN MOLTS PÍRSOS

- Aa es obrts: -Crecs que el...
- Donchs, obrts, -Crecs que el...
- I gens son obrts, -Crecs que el...
- No, tingas mica de por...
- Ils collis se -Ans veis,
- Donchs cap a dins y veis,
- cap a la acoba, veis...
- me hi deixis en la transporta...
- me hi deixis en la transporta...
- I' aquest arrastí lo plau...
- fa arlar, no ens estany...
- que 's generat molt de diner...
- Rocrochs, com restants...
- me son fenes. -Yohor,
- com més guarder, molt més or...
- hi treballen. -Ils codris.
- Quasi ni hi ha 's temps en port...
- I gens dirant, ni ena puga...
- la forga d' barbero, ome.

—No hi ha res més!
ben mirat i remirat;
fins lo rebost hi escurei,
y allí he jamar, està clà,
fins que hi quedat del tor farr;
—Andem, donchs, que son les sis,
y haldem d'escara altre pia
avans que siga mica leit.

(EN L'ENLLAÇA)

—Alto, la vida ó dindé!
—Socorro! favor!
—Xitón,
si no t'escanyo, pelot,
amolla sense dir res
tot quant diguis, sense tardar,
cadena, retolito... tot,
y si arribas a d' un bot
quan ja te deixem entre-
te juro per mon cervell,
que t'í dia que t'atopem,
ni tan sola te deixarem
quatre dits cabell de pell.

(EN MOLTES CASAS)

—Salidoni, per qué tan trist
vans aruy?
—Parque demà
no puch aná a treballa,
y aquest cop tan imprevist,
com que te muntava roques,
me deixes del tot saltat;
aquest valpeu habden quedar
tota los del tallar sense leyna.
L'amo ha dit que fins a dalt
de género té t' usatrem,
y que ha arribat al estadi
de no venirse un sol rei;
que no ven res molt temps fa
jo de bona tinta ha ad,
per lo tant ves qué ha de fe'
si ningú li va a comprar!
Lo mal augur greu seguit
tota los pobres passarán,
puig ja se sab que t'í petis
ca lo que t' menja t' petit.

Tal es, sense exagerar,
lo que passa a Barcelona.
Quan dispusi d' altra estona
ho tornaré a continuar.

L. MILLÉ

En los presupuestos que ls gobernants conservadors han presentat al Congrés, se protegeix la industria—sens dubte com a compensació del *modus vivendi*—aumentantli altra volta ls pagos de la contribució.

Vaja, per lo vist ja s' ha fet moda imperdurable pera tota mena de govern l' augmentar las contribucions cada vegada que s' fan presupuestos.

Y ls paganos serán sempre tan juheus que no pegin ni en declararse en huelga?
(Y tan fácil que es de guanyar!)

Aquí está t' pot de la confitura, aquí, y no en reclamar inútilment y exclamarse tota la vida contra las malas administracions.

Un periódich dels mes conservadors de França, *Le Gaulois* de París, dedica las següents flors a nostra policia.

Se tracta de descobrir a uns falsificadors de bitllets del Banc de França, y diu lo conservador francés:

«La major part dels bitllets falsos se fan a Barcelona. Allí es ahont hi ha la gran fabrica. A pesar de todas las gestions del govern francés, a pesar dels agents de policia enviats a Espanya, no ha sigut encor possible agafar a cap culpable. Hi ha en aquest assumpto, per part de la administració de nostres vehins, mes que una indiferencia exagerada. Diguemho clar: hi ha connivencia, hi ha complicitat, per part de la policia local, que protegeix tambe a la vegada la confecció dels bitllets falsos del Banc de Espanya.»

«Bravo, mestre! Si aixó ho digués un periódich de oposició, ja tindria fins los vehins a la gargola.

Pero nosaltres no hi diguem res. Admirem nos tan sols del prestigi de nostra

administració conservadora devant dels seus tucayos del estranger.

Pero veniuhe aquí, gats dels freres de la societat coral *Amichs del Progrés* de Sena.

Creyéu que s' pot ser «amichs del progrés» anant a cantar per convents é iglesias y estudiants llatínadas que cap de vosaltres sebdu qué volen dir, y molt fácil que qui las ha escrits tampoch?

Vaja, musols. O deixau lo titol de vostra societat, que no ve ab aixamples, y preneu lo de *Amichs del Retorn*, ó deixeuvos de ser lo jughet d' ensonants y altres carcamals de missa y olla.

(No veyda que t' aquest modo lo que feu ab lo cap ho deués ab la cúa?)

Varias son las fabricas que en nostra ciutat sospenen sos traballs, aumentant aixó lo malestar y la miseria de la classe treballadora.

En cambi van aumentant y estenentse ls convents de freres y de jositats, y no sembla sino que tot vulga tornar a n' aquells piadosos temps en que no s' podia menjar mes que fent de lla-dre, de militar ó de capella.

Sino fossen ineludibles, fatals, las lleys del progrés, n' hi hauria pera desesperarse.

Pero com aquesta situació es anti-racional y forçada, esperem contints y dispostos a acabar ab ella a puntadas de peu a la primera ocasió que se presenti, y no tenim convents ni per un any, y la industria pot tornar a renaisce y t' treball pot pendre t' vol que t' requereix.

Qué esperem, donchs, pera portar a terme obra tan útil y humanitaria?

Nostre apreciat colega de Madrid *El Motin* ha publicat, posada en cromo, una de nostras últimas caricaturas, advertint la procedencia.

Agrahim la deferencia al brau moralisador del clero.

Y a propòsit de *El Motin*.

Se recordan que deyam que t' govern s' ha proposat distingirlo a copia de denuncias?

Donchs la setmana passada va sofrir la número 25.

Escoltin com ne dona compte l' apreciat colega en capellanitis:

«Denuncia número 25.—Dos artículos, cinco flores místicas y cuatro sueltos solamente cayeron en el número anterior.

«Ni las condiciones de la suscripcion, ni el pié de imprenta, ni y esto sí que es verdaderamente maravilloso! las márgenes del periódico, que iban, como de costumbre, en blanco, sufrieron percance alguno.

«Lo cual nos obliga a dar humildemente las gracias al tolerante gobierno que nos rije, sin perjuicio de contribuir a que se lo lleve la trampa cuanto antes.»

Y pregunem també porque, al emportarsen la trampa al actual govern, se n' emportí aixís mateix a qui t' vol, qui t' aguenta, qui t' desitja y qui t' ha dut.

Amen.

Lo rey de Servia está a punt de divorciar-se de la seva dona, y segons diuen ja te en lliste varias suplentas.

Moralitat real ne podrém dir de aquest acte.

Lo últim diumenje van ser declarats soldats a Espanya setanta mil joves que, en la rifa de carn humana que s' fa cada any ab lo nom de Quintas, habian tret lo número baix.

Al pensar en lo dol que semblant acte té de sembrar en las familias dels qui toca la sort de soldat, no ns queda mes que taparnos la cara de vergonya per viure en un mon que, dihentse civilizat, valera tal injusticias.

Un diputat molt conegut a casa seva a t' hora del ápat, ha demanat en lo Congrés al ministre de Gracia y Justicia que s' excites lo zel dels fiscals a fi de que s' perseguis més encara als periódichs que atacan los sentiments católichs.

Sí, home, sí, senyor católich.
Si no n' hi ha prou ab desterrar, multar y enviar a presiri als periodistes liberals, que se

los hi dongui garros de una vegada, y aixis los sentiments católichs potser se trobaran un xich mes tranquils.

Y t' aulals, la pella y las garrofas pojerán de prou pers abastar lo consum dels admiradors del diputat que ha tingut la poca pena de fer tal posició.

Per ser lo sant del rector dimissionari de la Universitat de Oviedo, alguns estudiants tractaren de darli una serenata.

Pero com que s' tractava de un home que se habia fet solidari de la actitud dels estudiants de Madrid, lo procednal va negar lo permis de fer cap serenata, y aixis va salvar la situació y prestá sens dubte un piramidal servey al govern y a las instituciones, amensassades terriblement per la musica que s' preparava.

No s' pot ja portar mes amunt la susceptibilitat pidalesca.

En Romero Robledo diuen que ha arribat a dir que ja estava tip dels catalans ab lo *modus vivendi*.

Fins ara?
Donchs ara vegi, nosaltres ja fa molt temps qu' estem tips de vosté.
« Al menos, d' ensá qu' es ministre.

Sembla que treu la punta del nas una irregularitat en la rifa oficial de Bilbao.

Se tracta de uns pochs bitllets que s' venen, als que casi sempre dona la casualitat de tocar grans sorts.

Deixemho corre, que rellicso.

Y tornemhi ab lo *modus vivendi*.

De una carta de París publicada per varios periódichs y firmada per en Lluís Carreras, ne trech lo següent parrafet, que no vull pendrem per la molestia de traduhir:

« El origen de ese *modus vivendi*, amigos míos, no es ministerial, sino alfonseino, como lo saben ya todos los industrialistas de Catalunya, y particularmente las comisiones que han enviado a Madrid. D. Alfonso de Borbon mandó festó al Sr. Cánovas su convicción de que ese *modus vivendi* era muy conveniente a su reinado; y el Sr. Cánovas, que antes era de diferente parecer, lo meditó más, se convenció de que su rey tenía razón, propuso la idea a los demás ministros, éstos la aceptaron, y como todos dispone de una mayoría parlamentaria ilustrada, el *modus vivendi* será ley dentro de muy breves días.»

Ara, si algú de vostés es prou maco pera ferhi comentaris, allá se las arráglil.

Lo qu' es jo, per ara, me n' guardaré com de escaldarme.

A Andalucía comencan a cansarse d' esperar la repartició dels quartos recollits pera las victimas dels terratrémols.

Si que aviat se cansen.
Donchs tot just ara comencan a tenir d' esperar-se.

Habém rebot una llarga carta firmada per tres senyors a qui no guim l' honor de conice, en la qual, entre otras cosas, se ns dona detallada noticia de una fets de familia referents al mestre D. Felip Padrell que, de ser vrritat, reprobariam ab totes nostras forces, pero que ni la indols del nostra periódich nos hi permet ficar basa, ni que aixis fos la gravetat del assumpto ns ho permeteria, no tenim la seguritat de la probe, puig que en dit escrit se ns denuncián delicias penats pe t' códich dels que s' tenen de perseguir d' ofici y donas Boch al intercessat a entaular querrels d' injuria y calumnia.

Ab aixó, com que s' tracta de un particular, no podém ferhi res mes de lo que ja tenim dit.

L' ajuntament de Valencia va imposar una cuota de catorze rals al que volgues disfressarse.

Y s' hi contan las disfresses de tot l' any en aquest impost?

Donchs ja planyo als católichs d' ofici.

De com lo govern se atrau lo clero per medi de la mestisseria